

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-004-05/2014
P/14/103

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/103 – Nadzór wojewodów nad wykonywaniem przez jednostki samorządu terytorialnego wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	Mariusz Mizerski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90734 z dnia 29.05.2014 r. Oskar Zadrejko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90735 z dnia 29.05.2014 r. [Dowód: akta kontroli, str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Gabryelski – Starosta Międzyrzecki od 2 grudnia 2010 r. [Dowód: akta kontroli str. 6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Starostwo prawidłowo realizowało zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

W Starostwie sporządzony został trzyletni plan wykorzystania zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, a każdego roku Starosta informował Wojewodę Lubuskiego o sposobie gospodarowania zasobem. Prowadzone były ewidencje zasobu nieruchomości, niezawierające jednakże wszystkich elementów wymienionych w art. 23 ust. 1c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami².

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (jednostka organizacyjna Powiatu) rzetelnie realizowało zadania w powyższym zakresie, prowadząc m.in. program korekcyjno-edukacyjny oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Pozytywnie ocenić należy również planowanie i wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację ww. zadań zleconych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne

1.1. Do zadań Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w Starostwie Powiatowym w Międzyrzeczu należało m.in.:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2014 r. poz. 518 ze zm.

- tworzenie powiatowego zasobu nieruchomości oraz zasobu nieruchomości Skarbu Państwa,
- naliczanie i aktualizacja opłat z tytułu wieczystego użytkowania i trwałego zarządu,
- zgłaszanie wniosku o wpisanie prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa,
- składanie wniosków o założenie ksiąg wieczystych,
- realizacja ustawy o ujawnianiu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Za pracę Wydziału odpowiada Geodeta Powiatowy będący jednocześnie naczelnikiem Wydziału.

Obowiązki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, w tym ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, nie były wprost przypisane pracownikom Starostwa. Zadania te wykonywały osoby zatrudnione na stanowisku inspektora ds. gospodarki nieruchomościami.

[Dowód: akta kontroli, str. 15-20, 336-349]

Zadania zlecone z zakresu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie realizowane są na terenie powiatu międzyrzeckiego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyrzeczu (PCPR), będące jednostką organizacyjną Powiatu Międzyrzeckiego. Nadzór nad tą jednostką, stosownie do treści § 7 regulaminu organizacyjnego Starostwa³, pełni Sekretarz Powiatu.

[Dowód: akta kontroli, str. 8, 248-253, 255]

1.2. Sposób i zasady wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, jak również mechanizmy kontroli tych zadań nie były przedmiotem odrębnych pisemnych procedur. W Starostwie nie dokonywano oceny efektywności realizacji zadań zleconych oraz gospodarności wykorzystania środków z dotacji.

Starosta Międzyrzecki Grzegorz Gabryelski wyjaśnił m.in, że nie ustanowiono odrębnych procedur szczegółowych odnoszących się jedynie do zadań zleconych i nie dokonywano odrębnych wewnętrznych ocen efektywności realizacji zadań zleconych w latach 2011-2013. W przedmiotowym zakresie ocenę taką zawierały kontrole zewnętrzne. Niezależnie od powyższego dokonywana jest ocena wewnętrzna w oparciu o sprawozdania Rb-ZN, Rb-50, Rb-27ZZ. Audytu z realizacji tych zadań w tym okresie nie było. Efektywność realizowanego zadania przez PCPR w Międzyrzeczu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest oceniana przez służby Wojewody Lubuskiego poprzez analizę corocznie składanych sprawozdań.

[Dowód: akta kontroli, str. 63-64, 83, 79-80]

1.3. W latach 2011-2013 Wojewoda Lubuski przeprowadził w Starostwie m.in. dwie kontrole:

- *Prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z realizacją zadań zleconych.* Działalność Starostwa w ww. obszarze w 2012 r. oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami, które dotyczyły błędnego wyliczenia oprocentowania rat za sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa, w efekcie czego Starostwo zaniżyło należności z tytułu sprzedaży nieruchomości. W odpowiedzi Starosta poinformował o naliczeniu oprocentowania we właściwej wysokości i zobowiązaniu nabywców nieruchomości do zapłaty należności.

³ Wprowadzonego uchwałą nr XVI/127/08 Rady Powiatu w Międzyrzeczu z 27.02.2008 r.

- *Realizacji przez Starostę Międzyrzeckiego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w sprawach gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w okresie od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.* Ustalono uchybienia dotyczyły opóźnienia w przekazaniu wojewodzie lubuskiemu rocznego sprawozdania z gospodarowania zasobem Skarbu Państwa oraz obciążenie kosztami operatów szacunkowych wnioskodawców o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Ponadto kontrolujący wskazali na zasadność aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego w stosunku do nieruchomości, co do których istnieje prawdopodobieństwo znacznego wzrostu ich wartości oraz na zwiększenie skuteczności dochodzenia należności Skarbu Państwa. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Starosta zobowiązał się do: terminowego przekazywania sprawozdań, ponoszenia kosztów sporządzenia operatów przez organ wydający decyzję w sprawie aktualizacji opłat rocznych zgodnie z zaleceniami kontrolnymi, zintensyfikowania działań egzekucyjnych.

Do czasu zakończenia kontroli NIK, LUW nie sprawdzał realizacji tych zaleceń.

[Dowód: akta kontroli, str. 21-42]

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja wybranych zadań zleconych

2.1. Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa

Opis stanu
faktycznego

Starostwo prowadzi odrębne ewidencje zasobu nieruchomości Skarbu Państwa znajdujących się na terenie powiatu: będących w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych⁴, będących rowami melioracyjnymi, wałami przeciwpowodziowymi oraz oddanych w użytkowanie wieczyste. Ewidencje te prowadzone są bez użycia specjalistycznego oprogramowania, w komputerowym edytorze tekstów, i drukowane w zależności od potrzeb i aktualizacji. W ewidencjach wykazano 341 działek o powierzchni 346,7727 ha należących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz 623 działki o powierzchni 654,6579 ha oddanych w użytkowanie wieczyste.

[Dowód: akta kontroli, str. 98-163]

Jak wyjaśniła inspektor w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami E. Nowakowska ewidencje sporządzane były na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków oraz aktualizowane na bieżąco na podstawie dokumentów źródłowych wpływających do Starostwa (akty notarialne, decyzje wojewody, postanowienia sądu, zawiadomienia z ksiąg wieczystych) oraz dostępnych baz danych (centralna baza ksiąg wieczystych). W Starostwie nie określono procedur dotyczących prowadzenia ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 83]

Starostwo wywiązywało się z obowiązku sporządzania i przekazywania rocznych sprawozdań z gospodarowania nieruchomościami zasobu SP, o którym mowa w art. 23 ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami. Sprawozdania zawierały m.in. informacje o ilości i powierzchni zasobu, ilości i kosztach sporządzonych wycen nieruchomości, czynnościach w postępowaniach sądowych.

⁴ Osobne zestawienie dla zasobu nieruchomości SP będących w trwałym zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (drogi krajowe).

Podstawą informacji prezentowanych w sprawozdaniach były prowadzone ewidencje zasobu nieruchomości, ewidencja gruntów i budynków oraz dokumentacja źródłowa nieruchomości.

Sprawozdania przekazywano terminowo, do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy, z wyjątkiem sprawozdania za rok 2012, które przez przeoczenie pracownika i naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, sporządzone zostało z opóźnieniem w dniu 8.05.2013 r. i przekazane Wojewodzie Lubuskiemu w dniu 14.05.2013 r.

[Dane: akta kontroli, str. 43-61]

Badanie 40 wybranych losowo nieruchomości Skarbu Państwa wykazało, że dane wykazane w prowadzonych ewidencjach były zgodne ze źródłową ewidencją gruntów i budynków w zakresie powierzchni, numeru księgi wieczystej oraz ilości i numerów działek.

[Dowód: akta kontroli, str. 98-154, 390-455]

W kontrolowanym okresie w Starostwie obowiązywał trzyletni plan wykorzystania zasobu nieruchomości Skarbu Państwa od 2011 do 2013, zawierający elementy wymienione w art. 23 ust. 1d ustawy o gospodarce nieruchomościami. Plan sporządzony został w oparciu o ewidencje zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 97-157]

2.2. Ujawnianie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego

2.2.1. Do końca 2009 r. Starostwo wystąpiło z wnioskami o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa dla 1.139 działek ewidencyjnych (187 nieruchomości) o powierzchni 970,0909 ha.

W Starostwie nie wystąpiły przypadki ujawnienia prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, w których podstawę wpisu stanowiło postanowienie sądu o nabyciu własności nieruchomości Skarbu Państwa. Nie wystąpiły również sytuacje wystąpienia do sądu o założenie księgi wieczystej w latach 2011-2013, po zakończeniu procesu ujawniania prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, w wyniku np. porządkowania stanu prawnego nieruchomości.

Starostwo wywiązało się z obowiązku złożenia wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa dla wszystkich nieruchomości, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego⁵ (ustawa o ujawnianiu w księgach wieczystych).

[Dowód: akta kontroli, str. 75-76, 82, 85-96]

Jak wyjaśnił w sprawie Dyrektor Biura Starosty Cz. Toczyński, zadania polegające na składaniu do sądu wniosków o założenie ksiąg wieczystych wykonywali etatowi pracownicy Starostwa w ramach swoich obowiązków. Skuteczna realizacja ustawy czyniła zbędnym prowadzenie dodatkowej analizy kosztów i czasu niezbędnego do całkowitej realizacji tych zadań.

[Dowód: akta kontroli str. 72-73]

2.2.2. W okresie od 19.05.2008 r. do 10.06.2009 r. Starostwo przekazało Wojewodzie Lubuskiemu, Marszałkowi Województwa Lubuskiego, Staroście Międzyrzeckiemu, wójtom i burmistrzom 7 gmin, 8 nadleśnictwom, Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz Agencji Mienia Wojskowego wykazy

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 1460.

nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych, z zachowaniem ustawowego terminu.

W przekazanej dokumentacji wykazano według katastru nieruchomości 2.137 działek ewidencyjnych (813 nieruchomości) o powierzchni 2.392,1333 ha, z czego księgi wieczyste założone były dla 573 nieruchomości o obszarze 8.408,247 ha.

W związku z ujawnieniem w księgach wieczystych wszystkich nieruchomości Skarbu Państwa, Starostwo nie sporządzało uzupełnienia wykazu, o którym mowa w art. 1a ust. 1 wyżej wymienionej ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 66-67, 84-85]

Badanie danych dotyczących 20 działek o powierzchni 40,11 ha potwierdziło zgodność ujętych danych w wykazie nieruchomości z ewidencją gruntów i budynków w zakresie powierzchni, oznaczenia i stanu prawnego działek.

[Dowód: akta kontroli str. 350-389]

2.2.3. Starostwo sporządzało i przekazywało Wojewodzie Lubuskiemu sprawozdania z wykonania obowiązku złożenia we właściwych sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, stosownie do wymogu zawartego w art. 4 ust. 1⁶ ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych, do stycznia 2010 r., tj. do czasu zakończenia procesu ujawniania prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

Pismem z 5.02.2010 r. Wojewoda Lubuski⁷ poinformował o zwolnieniu z obowiązku sprawozdawczego podmioty, które zakończyły ustawowy obowiązek ujawniania prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 67-70]

2.3. Wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

2.3.1. W celu realizacji wsparcia dla ofiar przemocy na terenie powiatu międzyrzeckiego w 2004 r. powołany został Ośrodek Interwencji Kryzysowej (Ośrodek) przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Międzyrzeczu. Do zadań Ośrodka należy m.in. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji związanych z doznawaną przemocą. Ośrodek zapewnia zakwaterowanie dla 10 osób oraz pomoc socjalną, prawną, pedagogiczną i psychologiczną. Formy pomocy i wsparcia oraz zasady przyjęcia i obowiązki mieszkańca określone zostały w regulaminie Ośrodka. Ofiary przemocy mogą przebywać w OIK bezpłatnie przez okres 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia pobytu w uzasadnionych przypadkach do 6 miesięcy.

W latach 2011-2013 w Ośrodku przebywało łącznie 68 osób:

- 2011 r. – 33 osoby, w tym 21 dzieci,
- 2012 r. – 19 osób, w tym 8 dzieci,
- 2013 r. – 16 osób, w tym 8 dzieci.

[Dowód: akta kontroli str. 258, 289-293]

W złożonych w sprawie wyjaśnieniach Dyrektor PCPR E. Ostaszewska podała m.in., że Powiat nie prowadzi ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, bowiem Ośrodek Interwencji Kryzysowej w całości zaspakaja potrzeby mieszkańców powiatu międzyrzeckiego. Z uwagi na fakt, że działalność OIK jest prowadzona od ponad 10 lat, na podstawie tych doświadczeń szacuje się potrzeby w tym zakresie.

⁶ Przepis obowiązujący do dnia 23.08.2012 r.

⁷ Pismo GN.I.MBoc.7741-21/10

Dotychczas nie było sytuacji, aby osoby, rodziny oczekiwały na przyjęcie do Ośrodka.

[Dowód: akta kontroli, str. 258]

Rada Powiatu Międzyrzeckiego przyjęła w 2010 r. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2010-2015⁸, określający cele i zadania służące obniżeniu występowania zjawiska przemocy domowej.

Szczegółowe informacje o zrealizowanych działaniach PCPR przekazywało Radzie Powiatu Międzyrzeckiego w corocznych sprawozdaniach z działalności.

[Dowód: akta kontroli, str. 233-244, 294-301]

Analiza sytuacji w zakresie przemocy w rodzinie prowadzona była m.in. na podstawie informacji uzyskanej w 2011 r. z Powiatowej Komendy Policji w Międzyrzeczu.

W okresie objętym kontrolą PCPR realizowało program korekcyjno-edukacyjny Partner dla sprawców przemocy w rodzinie. Program Partner realizowany był w Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu na mocy zawartego w 2011 r. porozumienia. W okresie 2011-2013 przeszkolonych zostało łącznie 45 zatrzymanych z 46 rozpoczynających szkolenie. Do końca 2013 r. sądy nie kierowały osób skazanych do udziału w programie. W wyniku przeprowadzonych rozmów Sąd Rejonowy w Międzyrzeczu w okresie od grudnia 2013 do maja 2014 r. zobowiązał pięciu skazanych do uczestnictwa i ukończenia programu korekcyjno-edukacyjnego.

Poza realizacją programu Partner PCPR przeprowadziło spotkania z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy oraz zorganizowało wspólnie z Komendą Powiatową Policji szkolenie w ramach programu pilotażowego nt. wdrożenia algorytmów i kwestionariuszy szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. W szkoleniu uczestniczyło 21 pracowników pomocy społecznej.

[Dowód: akta kontroli, str. 261-262, 275-288, 307-324]

Inne działania PCPR podejmowane w wyniku analizy potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to m.in. udzielanie porad specjalistów (psychoterapeuty, pedagoga, pracownika socjalnego, prawnika); informacja o możliwościach uzyskania pomocy w organizacjach pozarządowych, na policji, w prokuraturze oraz informacja o prowadzonych akcjach na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

Za działania PCPR w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie odpowiedzialny jest jeden z pracowników socjalnych, który uzyskał certyfikat specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, przyznany przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Pracownik ten odpowiada za współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, policją i sądami.

[Dowód: akta kontroli, str. 260, 270-274]

2.3.2. W latach 2011-2013 na terenie powiatu międzyrzeckiego Komenda Powiatowa Policji w Międzyrzeczu założyła 277 „Niebieskich kart” potwierdzających ujawnienie przemocy w rodzinie, w tym:

- 96 w 2011 r. oraz 32 ujawnione przypadki przemocy w rodzinie, w których wszczęto i zakończono postępowania przygotowawcze z art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny⁹,
- 58 w 2012 r. i 33 ujawnione przypadki przemocy w rodzinie,
- 123 w 2013 r. i 37 ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie.

[Dowód: akta kontroli str. 246]

⁸ Uchwała nr L/333/10 z 27.10.2010 r.

⁹ Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.

PCPR posiadało informacje z Komendy Powiatowej Policji w Międzyrzeczu o działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2010 (liczba założonych Niebieskich kart, liczba interwencji związanych z przemocą domową, liczba ofiar przemocy, liczba wszczętych postępowań i skala przemocy wśród nieletnich).

Gminne zespoły interdyscyplinarne poinformowały PCPR o założonych do dnia 30.04.2013 r. 45 Niebieskich kartach na terenie powiatu międzyrzeckiego.

[Dowód: akta kontroli, str. 258-262]

2.3.3. Starosta Międzyrzecki nie przeprowadzał w PCPR kontroli w zakresie realizacji zadań dotyczących wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Kontrolę kompleksową w PCPR przeprowadził w 2014 r. Wojewoda Lubuski. Zakres kontroli obejmował m.in. zagadnienie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Kontrolujący ustalili, że PCPR realizuje wszystkie zadania przewidziane w Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i nie stwierdzili uchybień.

[Dowód: akta kontroli str. 62, 325-335]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, Starosta jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa (w tym nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste), która powinna zawierać dane określone w art. 23 ust. 1c tej ustawy.

Ustalono, iż ewidencje prowadzone w Starostwie nie zawierały następujących informacji, o których mowa w ww. przepisie:

- przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości;
- informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.

Odnosząc się do ww. ustaleń Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami wyjaśnił m.in., że zasób jest prowadzony i aktualizowany ręcznie (stan zastany przez Naczelnika w 2007 r.), a obecnie planuje się wprowadzić jak najszybciej program MIENIE związany z nieruchomościami Skarbu Państwa. Z uwagi na obowiązek wynikający z art. 21 ust. 1c pkt 4 ugn podjęte zostaną działania w celu uzupełnienia prowadzonego zasobu o przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym, w przypadku braku planu – w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin powiatu. Poinformował o uzupełnieniu ewidencji o informacje o zgłaszanych roszczeniach do nieruchomości i postępowaniach administracyjnych i sądowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 158-163, 79-80]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w badanym zakresie.

3. Planowanie i wydatkowanie środków niezbędnych do realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

Opis stanu
faktycznego

3.1. Kwoty dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone zostały w informacjach przekazywanych przez Wojewodę Lubuskiego na dany rok budżetowy.

Podczas kalkulowania wydatków na zadanie zlecone z zakresu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie brano pod uwagę aktualne potrzeby PCPR niezbędne do realizacji tego zadania, tj. m.in. zakup wyposażenia, artykułów biurowych, artykułów spożywczych na spotkania i szkolenia dla sprawców przemocy w rodzinie, opłacanie wynagrodzeń wykładowców itp. Dyrektor PCPR nie wniosowała o dodatkowe środki, ponieważ przekazywane w latach 2011-2013 dotacje były wystarczające na realizację zadań zleconych.

[Dowód: akta kontroli str. 190, 254]

Przy planowaniu wydatków na zadania zlecone z zakresu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, Starostwo opierało się na wysokości wydatków z roku poprzedniego oraz planowanych zadaniach (aktualizacja opłat za użytkowanie wieczyste, sporządzanie dokumentacji prawnej, szkolenia, koszty ogłoszeń i postępowań sądowych i prokuratorskich).

Wysokość przyznanej dotacji w latach 2011-2012 nie pozwoliła w pełni na realizację zadania w obszarze aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste. Dopiero zwiększenie dotacji w 2013 r., o 30 tys. zł (90% pierwotnej kwoty dotacji), umożliwiło przeprowadzenie przez Starostwo aktualizacji opłat w szerszym zakresie. Starosta Międzyrzecki poinformował Wojewodę Lubuskiego, że przekazane dodatkowe środki przeznaczone zostaną na aktualizację opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego dla 30 działek oraz opłat z tytułu trwałego zarządu dla 6 nieruchomości. Przyznane środki nie były wystarczające do przeprowadzenia aktualizacji opłat dla wszystkich nieruchomości - Starostwo oszacowało potrzebę aktualizacji opłat rocznych w 2013 r dla 140 działek, zakładając średni koszt wyceny jednej działki w kwocie 300 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 164-183, 191]

Kwoty dotacji w poszczególnych latach były następujące (w tys. zł):

	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Kwota wykorzystanej dotacji
2011			
rozd. 70005 § 2110	25,0	25,0	24,9
rozd. 85205 § 2110	23,0	20,6	20,6
2012			
rozd. 70005 § 2110	32,0	32,0	31,9
rozd. 85205 § 2110	23,0	22,5	22,5
2013			
rozd. 70005 § 2110	33,0	63,0	62,0
rozd. 85205 § 2110	23,0	23,0	22,5

[Dowód: akta kontroli str. 192-212]

3.2. Otrzymana dotacja na realizację zadań zleconych wykorzystana została zgodnie z przeznaczeniem, a kwota niewykorzystanej dotacji w 2013 r., w wysokości 1.119 zł, została terminowo zwrócona do budżetu państwa.

Przykładowo, w 2013 r. w rozdz. 70005 § 2110 kwotę dotacji 61.960,52 zł przeznaczono na:

- ogłoszenia w mediach lokalnych, inwentaryzacja i szacowanie drewna, sporządzanie operatów szacunkowych – 54.513,29 zł,
- opłaty sądowe – 3.183,63 zł,
- szkolenia z zakresu gospodarki nieruchomościami – 2.810 zł,
- zakup materiałów biurowych i prenumerata – 980 zł,
- opłaty komornicze i skarbowe, wypis z aktu notarialnego – 473,60 zł.

Dotację w rozdz. 85205 § 2110 w wysokości 22.499,62 zł przeznaczono natomiast na wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi – 12.974,62 zł oraz zakup materiałów biurowych, artykułów spożywczych, prenumeraty i wyposażenia (meble biurowe, sprzęt komputerowy) – 9.525 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 184-185, 229]

3.3. Kontrola realizacji wydatków finansowanych z dotacji prowadzona była w Starostwie na bieżąco. Starostwo nie prowadziło w latach 2011-2013 kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez PCPR.

[Dowód: akta kontroli str. 190-191]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w badanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o zapewnienie prawidłowego prowadzenia ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 9 lipca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontroler
Oskar Zadrejko
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
podpis

.....
podpis

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.